

Kérlek, megparancsolom, hogy... mindenkihez légy kegyes, aki hozzád járul... A szeretet gyakorlása vezet a legfőbb boldogsághoz."

Szent István királyunk alakját legendái: a Nagyobbik legenda (1077), a Kisebbik legenda (1109) és Hartvik püspök legenda-szerkesztménye (1116) különböző szempontból állítják eléink: a kegyes király, a szigorú Szent István, Krisztus katonája ragyog fel előttünk¹³. De mindezek a tulajdonságok kiegyenlítőnek egyetlen kifejezésben: szent volt, teljesítette Istentől kapott feladatát, megalapozta népének fennmaradását. A Mária-tisztelet volt lelkületük igen kiemelkedő közös vonása. Szent István az ég királynőjének ajánlotta országát és ezen az ünnepen óhajtott meghalni. „Közeltett éppen a jeles ünnep, ugyanazon örökszűz Mária mennybemenetelének az angyalok és emberek előtt nevezetes napja; nagyobb irgalom reményét remélte, ha e nap örömei között bomlana fel teste. Ezt külön könyörgésekkel kérte; sóhajtozás és könnyek árán el is nyerte.”¹⁴ Szent Odilo is a Boldogságos Szent Szűzről beszélt a legszivesebben. Fennmaradt 15 szónoklata közül hat ünnepelte Máriát, a tenger csillagát, akitől származott az igazság Napja; a kiválasztottat, akinek testéből vette fel Isten fia megtestesülését; Jézus anyját, aki törhetetlen reménnyel még a sírnál is az élőt kereste. Legszébb két beszédét mégis a mennybevitetett Istenanya tiszteletére mondta. Az egyiket pedig ritmikus prózával fejezte be:

Adest dies laetitiae / Iocundus omni lumine
In quo Regina Virginum / Scandit iter astriferum.¹⁵

*Itt van a vidámság napja / Ragyog minden fényben
Mert a szűzek királynéja / Halad fel csillagos égen...*

Irodalom: 1.) Györfly György: István király emlékezete 50. l. — 2.) Iqtsaldus Silvaticensis: Vita Odilonis PL. 142. k. 899—911. col. — 3.) Hourlier J.: Saint Odilon, abbé de Cluny. Paris 1964. 207. l. — 4.) Deslisle L.: Inventaire des mscrs de la Bibl. Nat. fonds Cluny, Paris 1884. — 5.) Ringholz O.: Der hl. Abt Odilo von Cluny. (Studien und Mitteilungen aus dem Benediktiner und Cistercienser Orden (1884—85.) Pfister Ch.: De Fulberti Carntensi episcopi vita et operibus 1835. Sackur E. Die Cluniacenser. 1892. — 6.) Király Ilona: Szent István magyar király legendája. Bp. 1929. 7—9. l. — 7.) Szent István emlékkönyv. Bp. 1938. I. k. 468—470. l. — 8.) Makkai László—Mezey László: Árpád-kori és Anjoukori levelek Bp. 1960. 85—86. l. — 9.) Lalanne L.: Les pélerinages en Terre Sainte, Paris 1845. — 10.) De Vinerabili Richardo. Acta SS. mensis Iunii II. k. 976. — 11.) Acta SS. mensis Ianuarii II. k. 368—701. l. és A Cluny congrès scientifique (D. Herbert) 82. l. — 12.) Györfly György: i. m. 15. l. — 13.) Rónay György: Szent István király legendái. Vigilia 1971. 8. sz. 527—534. lap. — 14.) Hartvik legenda szerkesztménye. Györfly György i. m. 80. l. — 15.) PL. CXLII. k. 205—210 és Dom Patrice Cousin Bibl. Clun. 406. C. P. E.

Szent Odilo

Himnusz Szűz Mária mennybeviteléről

*Itt a vigasság ünnepe,
ékes nap, fényekkel tele:
midőn a Szűzek asszonya
csillagúton vonul haza.*

*Körülötte az angyalok
tündöklő serege ragyog,
s kíséretében szent szűzek
csapatái ott fénylenek.*

*S mint helyesen, mint hitünk tanít,
koronáját, a mennyet
hozva, dicsőn felé siet
Krisztus, ki tőle született,*

*s őt, ki nagyobb, mint angyalok,
kit a bűn meg nem ronthatott,
Atyjának trónjához viszi,
oltalmunk nála hirdeti.*

*A mennyek minden szentjei,
nagy méltóságos rendjei
mint Urunk anyját tisztelik,
nagy hódolattal illetik.*

*Velük ujjong ma énekünk,
velük együtt ünnepelünk
Istennek könyörületét
esdve, zengjük dicséretét. Amen.*

CSANÁD BÉLA fordítása